

TÉMATA K ÚSTNÍ MATURITNÍ ZKOUŠCE

Předmět: **PSYCHOLOGIE**

Obor: 53-41-M/03 Zdravotnické lyceum

Školní rok: 2023/2024

1. **Psychologie jako věda**
Psychologie – charakteristika, předmět, cíle. Odvětví psychologie. Výzkumné metody a techniky psychologie.
2. **Psychické procesy – vnímání**
Čítí a počitek, vnímání a vjem. Percepční pole, intenzita podnětu. Centrace, figura a pozadí, reverzibilní figury. Percepční iluze.
3. **Psychické procesy – myšlení, řeč a city**
Myšlení – charakteristika, druhy, formy, myšlenkové operace, myšlení a řešení problémů, vybrané poruchy myšlení; Myšlené a řeč; City – charakteristika, vlastnosti, druhy
4. **Psychické procesy – ovlivňující přijímání a zpracování podnětů**
Pozornost – charakteristika, dělení a vlastnosti, poruchy pozornosti. Paměť – charakteristika, fáze, druhy a typy, zapomínání, poruchy paměti. Představivost – představy a fantazie, druhy a typy.
5. **Psychologie učení**
Druhy učení, fáze učení. Podmínky učení. Učební styly.
6. **Osobnost člověka – psychické vlastnosti osobnosti ovlivňující aktivaci jedince**
Aktivačně motivační vlastnosti – pudy, potřeby, zájmy, motivace. Vůle, volní vlastnosti.
7. **Osobnost člověka – psychické vlastnosti ovlivňující jednání a výkon jedince**
Dynamické vlastnosti – temperament – charakteristika, vybrané teorie temperamentu. Výkonové vlastnosti – schopnosti, dovednosti, vlohy; Inteligence.
8. **Osobnost člověka – získané vlastnosti osobnosti**
Vztahově-postojové vlastnosti – hodnoty, charakter, postoje a předsudky, ideály. Seberegulační vlastnosti.
9. **Psychologie osobnosti**
Vymezení pojmů – člověk, osobnost. Vybrané teorie osobnosti, struktura osobnosti. Biologické a sociální determinace vývoje osobnosti.
10. **Komunikační dovednosti – sociální komunikace a asertivita**
Sociální komunikace – charakteristika verbální a neverbální komunikace. Asertivita – charakteristika, asertivní techniky a práva.
11. **Komunikační dovednosti – rozhovor s nemocným, komunikace s jedincem se zdravotním postižením (handicapem)**
Rozhovor s nemocným – vymezení, úkoly, druhy, fáze, typy otázek a odpovědí, chyby. Komunikace s jedincem se zdravotním postižením (handicapem) – smyslově, tělesně a mentálně handicapovaným.
12. **Sociální psychologie**
Předmět a význam sociální psychologie. Socializace – vymezení, druhy, proces, činitelé, sociální interakce, poruchy socializace, sociální učení.

13. **Sociální psychologie – sociální skupiny**
Charakteristika, znaky a typy sociálních skupin. Skupinová dynamika, vztahy ve skupině. Vymezení pojmů – sociální role, sociální pozice, sankce ve skupině. Vedení skupiny, role vůdce.
14. **Vývojová psychologie – charakteristika vývoje na počátku života**
Činitelé vývoje, periodizace vývoje. Prenatální a perinatální období. Novorozenecké a kojenecké období.
15. **Vývojová psychologie – charakteristika vývoje v období dětství**
Batolecí období. Předškolní a mladší školní věk; Problematika školní zralosti.
16. **Vývojová psychologie – charakteristika vývoje v období dospívání**
Období prepuberty a puberty. Období adolescence.
17. **Vývojová psychologie – charakteristika vývoje v období dospělosti a stáří**
Období dospělosti – raná, střední a pozdní. Období stáří.
18. **Zdravotnická psychologie – psychologická problematika nemoci, umírání a smrti**
Vymezení pojmu nemoc, roviny nemoci. Vliv nemoci na psychiku, jak nemoc mění život člověka, adaptace na nemoc, postoj nemocného k nemoci. Umírání a smrt – potřeby umírajícího, hospicová péče, práva umírajících.
19. **Zdravotnická psychologie -latrogenie, hospitalismus, bolest, strach a úzkost z nemoci**
20. **Zdravotnická psychologie – Psychosomatická a somatopsychická onemocnění, subjektivní vnímání nemoci (autoplastický obraz nemoci)**
Psychosomatická a somatopsychická onemocnění – charakteristika, faktory, vliv nemoci na psychiku člověka. Subjektivní vnímání nemoci (autoplastický obraz nemoci) – charakteristika, složky, podmíněnost.
21. **Zdravotnická psychologie – psychologie zdravotnického pracovníka**
Osobnost a profesní vlastnosti zdravotnického pracovníka. Identifikace s rolí zdravotníka, profesní adaptace, deformace. Vztah k nemocným.
22. **Zdravotnická psychologie – produktivní a neproduktivní chování zdravotnického pracovníka, syndrom vyhoření**
Produktivní a neproduktivní chování zdravotnického pracovníka – charakteristika, prevence. Syndrom vyhoření – vymezení, fáze, prevence, možnosti řešení.
23. **Chování člověka v náročných životních situacích**
Konflikty – interpersonální, intrapersonální. Vymezení pojmů – frustrace, deprivace, stres, strach a úzkost, fobie, krize. Obranné mechanismy. Copingové strategie.
24. **Duševní hygiena**
Charakteristika, význam. Zásady zdravého životního stylu. Duševní hygiena u zdravotního pracovníka. Vybrané relaxační techniky.

Témata byla projednána a schválena předmětovou komisí.

V Ostravě 31. 8. 2023

Ing. Bc. Vladimír Janus
ředitel školy